

Jakob steelt de zegen

Genesis 27:1-40

Voraf

De vorige les is er kennis gemaakt met de tweeling Ezau en Jakob. Beide broers zijn enorm verschillend. Ezau verruilt zijn eerstgeboorterecht voor eten. Het verhaal van vandaag volgt op die gebeurtenis. Jakob gaat de zegen ontvangen die Ezau als eerstgeborene zou krijgen.

We zien dat alle mensen van het verhaal fouten maken: Izak wil Ezau zegenen, terwijl God had gezegd dat Jakob de zegen zou krijgen. Rebekka denkt wel aan Gods belofte, maar bedriegt haar man. Jakob bedriegt zijn vader. Ezau heeft zijn eerstgeboorterecht verkocht, maar wil het nu toch hebben.

Doel

De kinderen horen welke fouten er in het gezin van Izak en Rebekka worden gemaakt. De kinderen leren dat

iedereen fouten maakt, zonde doet. Alle mensen, groot en klein, doen zonden.

Benodigheden

- Introductie 1: 2 bijzondere ballonnen (glimmend of met opdruk), speld
- Introductie 2: pop Rik, snoepje
- De Bijbel open: Bijbel, boekenlegger, schaal met stukjes vlees (bijvoorbeeld koude gehaktballetjes), schapenvelletje of bontvelletje (bijvoorbeeld wollen sjaaltje), blinddoek
- Zingen: HGJB-bundel Op Toonhoogte
- Verwerking 1: bijlage en kleurpotloden
- Verwerking 2: groen blad en rood blad (*als er te weinig loopruimte is, zorg dan voor een groen en een rood papiertje voor elk kind*)

Tijdpad

Programmaonderdeel	Keuzemogelijkheden	Tijd (in minuten)
Binnenkomer	Opstap begint!	2
Introductie	1. Kapot	3
	2. Poppenspel	4
De Bijbel open	Opstap	2
	Voorbeeldvertelling	7
	Afstap	5
	Actie	4
Bidden en zingen		5
Verwerking	1. Toch Jakob (creatief)	15
	2. Goed of fout? (spel)	10

Programma

Binnenkomer

Stap, stap, stap, we gaan op stap,
wat fijn dat jullie er zijn.
Stap, stap, stap, we gaan op stap,
kom maar in de kring en klap [KLAP, KLAP].

(Refrein)

*Kom maar in de kring,
kom maar in de kring,
kom maar in de kring en zing.
Zing en klap, zing en klap,
wij gaan sa-men, op stap!*

Stap, stap, stap, we gaan op stap,
we pakken de Bijbel erbij.
Stap, stap, stap, we gaan op stap,
kom maar in de kring en klap [KLAP, KLAP].

(Refrein)

Stap stap stap
stap stap stap
sssssssstap

Introductie 1 – Kapot!

Aankondiging

Kijk eens, ik heb een supermooie ballon gekregen. Ik ga 'm opblazen... Wauw, wat is die mooi!

Werkwijze

Blaas de ballon op. Laat de kinderen zien hoe mooi de ballon is. Als ze 'm goed hebben gezien, komt de andere leiding (*gemeen lachend*) de ballon kapot prikken. Geef in een stil moment even de gelegenheid hierover geschrokken te zijn. De eerste leiding reageert dan boos naar de ander, 'Kijk nou eens wat je doet?!' en zoekt verdrietig wat stukjes bij elkaar. Vraag de kinderen of de ballon nog gemaakt kan worden.

Afronding

Trek daarna de lijn door: wij maken met onze zonden telkens iets moois kapot. Wij kunnen dat niet meer goed maken, niet meer mooi maken. Maar de Heere God zegt niet: 'Nu heb je iets ergs gedaan, Ik wil je niet meer zien, Ik zorg niet meer voor je.' Nee! Hij zegt: 'Je hebt iets ergs gedaan, maar Ik blijf toch van je houden. Kom maar bij Mij, Ik wil jou vergeven.' Dat is zo geweldig mooi! Dan is het alsof God de kapotte ballon weer mooi maakt! Blaas opnieuw een ballon op.

Introductie 2 – Poppenspel

Rik Hoi!

Leiding Ha Rik, fijn dat je er bent!

Rik Ga je straks weer een verhaal vertellen?

Leiding Ja, ik ga straks uit de Bijbel vertellen. Hoezo?

Rik Nou, dan ga ik onder het verhaal lekker een snoepje eten.

Leiding Een snoepje? Heb je die dan?

Rik Ja, kijk maar. *(laat een snoepje zien)*

Leiding Mmm, lekker. Heb je die gekregen?

Rik Nee, die heb ik gepakt, thuis, uit de snoepjespot.

Leiding Zomaar gepakt? Maar dat mag toch niet? De Heere God wil toch niet dat je dat doet?

Rik Hoe weet je dat? Heb je dat aan Hem gevraagd?

Leiding Nee, dat hoef ik niet te vragen, dat staat in de Bijbel.

Rik Dat ik geen snoepjes mag pakken?

Leiding Dat je niet mag stelen. Dus je mag niet zomaar iets pakken wat van een ander is. En het snoepje heeft je moeder toch gekocht? Dan is het van haar.

Rik Maar ze heeft het toch gekocht voor mij? Ze lust zelf niet eens snoepjes!

Leiding Volgens mij wil ze dat je eerst vraágt of je een snoepje mag.

Rik *(mompelend)* Zoiets zei ze wel gisteren, ja...

Leiding Moeilijk is het hè, om geen verkeerde dingen te doen.
Steek het snoepje nu maar in je zak. En als je thuis komt, moet je het maar eerlijk vertellen.
Misschien vindt mama het zo knap dat je het eerlijk vertelt, dat je al snel het snoepje echt mag opeten!

Rik Oké. Doe ik!

De Bijbel open

In onderstaand bijbelverhaal wordt door de verteller af en toe een opmerking richting de personen in het verhaal gemaakt. Dit is in de voorbeeldvertelling ingebracht om voor de kinderen te verduidelijken dat de persoon op dat moment verkeerde dingen doet.

Opstap

Wat weten de kinderen nog van de vorige les? Benoem dat Ezau de soep wilde hebben, zodat Jakob de oudste mocht zijn en de zegen (het eerstgeboorterecht) mocht krijgen.

Pak de Bijbel en vraag een van de kinderen om hierin het bijbelgedeelte van vandaag op te zoeken. Vooraf heb je al een boekenlegger op de juiste plek in de Bijbel gelegd. Zeg dat je het verhaal dat hier staat nu gaat vertellen.

Voorbeeldvertelling

Kijk, daar zit Izak. Wat is hij is al een oude man geworden... Hij zit een beetje gebogen in zijn stoel. Hij is aan het nadenken. Hij weet dat hij al zo oud is, dat hij misschien niet meer zolang leeft. En hoe moet het dan met al zijn spullen en zijn dieren? Wie moet er dan in zijn tent wonen en de baas zijn over alles? Ezau of Jakob? 'Natuurlijk, Ezau!', denkt Izak, want Ezau is de oudste. Dus moet Ezau het krijgen.

- O, Izak, wat doe je nou? Toen Ezau en Jakob nog als baby in de buik waren, heeft de Heere God toch gezegd dat het Jakob moet zijn? -

'Ezau? Ezau?!' ... 'Ja, vader, hier ben ik.' 'Ezau, ik ben oud geworden. Ik weet niet hoe lang ik nog zal leven. Ezau, ga naar het veld; ga jagen. En als je wat gevangen hebt, maak het dan lekker klaar voor mij. Dan zal ik jou, mijn oudste zoon, de zegen geven. Alles wat van mij is, zal dan van jou zijn. De beloften van God zijn dan voor jou.' Als Ezau dat hoort, wordt hij blij! Hij gaat de grote zegen krijgen! Ezau gaat gauw naar buiten. Hij wil de zegen graag hebben!

- Maar Ezau? Je had toch de vorige keer de zegen aan Jakob beloofd? Jij had de soep gekregen, zodat Jakob de oudste mocht zijn! Toe, vertel het eerlijk aan je vader en aan Jakob, dat Jakob de zegen mag krijgen. Dat heb je beloofd! -

Maar nee, Ezau denkt daar niet meer aan en hij vertelt het niet eerlijk. Hij gaat naar het veld. Hij denkt niet aan Jakob. Hij denkt niet aan God. Hij denkt niet aan wat hij had beloofd. Hij denkt aan de zegen. Hij zal die zegen krijgen!

(ga zachter praten) Hé, wie zie ik daar zo snel lopen? Het is Rebekka. Ze loopt heel snel, maar ook heel stil. 'Jakob?! Jakob! Vlug!' Jakob komt verbaasd naar zijn moeder toe. 'Jakob, je vader wil aan Ezau de grootste zegen geven, zodat Ezau de baas zal zijn. Maar dat mag niet. De Heere God heeft gezegd dat jij de zegen zou krijgen. Vlug. Je moet gauw twee geitjes gaan halen. Dan zal ik die zo lekker mogelijk klaarmaken voor je vader. En dan moet je het hem brengen en zeggen dat je Ezau bent. Dan zal jij de zegen krijgen!'

'Maar moeder, Ezau ziet er heel anders uit! Hij heeft veel meer haar dan ik. Als vader merkt dat ik Jakob ben, dan krijg ik misschien wel straf!'

'Jakob, je vader is bijna blind. Hij kan het niet zien. Doe nu maar wat ik zeg. Toe, vlug.'

- Hoor je dat? Rebekka denkt wel aan de Heere God. Maar wat zegt ze nou? Dat Jakob moet doen alsof hij Ezau is? Maar dat vindt de Heere God vast niet goed! Dat is liegen en bedriegen. En Jakob gaat dat echt doen? -

Ja, Jakob gaat dat echt doen. Hij gaat zijn vader bedriegen. Hij gaat snel naar de kudde, neemt twee diertjes mee en brengt ze bij zijn moeder. Rebekka maakt daarvan vlees klaar. Dan pakt ze kleren van Ezau en zegt dat Jakob die aan moet trekken. Dan ruikt hij in elk geval naar Ezau. En het velletje van de geitjes plakt ze op de armen van Jakob. *(leg het sjaaltje op je arm)* Dan is het net of hij veel haren heeft, net als Ezau. Ze geeft Jakob het vlees en duwt hem naar de kamer van zijn vader. 'Vader?' 'Ja, hier ben ik, kom binnen. Wie ben je?' 'Ik ben het, Ezau.'

'Ezau? Ben je al zo snel terug dan? Kom eens dichterbij. Laat me je voelen.' *(laat kinderen je arm met sjaaltje voelen)* Jakob stapt wat dichterbij naar zijn vader toe... Zijn vader voelt zijn kleren, zijn armen... 'Hm, ik voel en ruik dat je Ezau bent, maar je stem lijkt van Jakob. Geef me wat te eten, Ezau, daarna zal ik je zegenen.' Jakob geeft z'n vader snel het eten. En daarna knielt hij neer. Zijn vader legt de handen op Jakobs hoofd en zegent hem: 'De Heere God in de hemel zal voor je zorgen. Je zult Zijn volk zijn. Hij zal geven dat er veel eten op het land groeit. En andere volken zullen jou dienen. Jij bent de baas over alle andere mensen van de familie, ook over je broer.' Als Izak klaar is, staat Jakob op en loopt de tent uit. Hij is nog maar net weg... of daar komt Ezau aan. De échte Ezau. 'Vader, ik heb voor u het allerlekkerste eten klaar gemaakt. Kom, eet ervan.' 'Wat?! Wie ben jij?' 'Ik? Ik ben Ezau. U hebt me gevraagd...'

'Maar dat kan niet. Ezau is al geweest. Ik heb al gegeten en ik heb de zegen al gegeven! Maar... dat moet dan Jakob geweest zijn!' Als Ezau dat hoort... 'Vader! Nee,

dat kan niet. Ik ben de oudste. U zou mij zegenen! U móet mij zegenen!' 'Het spijt me Ezau. Ik heb de zegen al gegeven. Dat kan niet twee keer.' 'Alstublieft vader, heeft u dan helemaal niets voor mij? Zegen ook mij!' 'Ezau, Jakob zal de baas zijn over jou. Alle rijkdom heb ik aan hem gegeven. Wat moet ik jou dan nog geven?' Maar dan zegent Izak ook Ezau. 'Ik zal je meegeven dat je zult leven van alle vruchten van het veld en al het eten dat groeit. Je zult leven van het jagen. En je zult Jakob, je broer, dienen.' Dan staat Ezau op. Hij loopt bij z'n vader vandaan. Hij is niet blij. En Jakob? Is Jakob blij? Nee, eigenlijk ook niet. Hij heeft wel de zegen, maar hij heeft z'n vader bedrogen en dat is niet goed. Zou Rebekka dan blij zijn? Vast ook niet en Izak ook niet. Als je iets doet wat God niet goed vindt, kun je niet echt blij zijn. Dan gaat er iets kapot. En toch... tóch kan het goed worden. Omdat de Heere God van deze verdrietige dingen iets moois kan maken. Volgende keer zul je horen dat God Jakob gaat helpen. Hij zal ook voor Jakob, de bedrieger, zorgen!

Afstap

Praat met de kinderen door over het verhaal. Vraag bijvoorbeeld: Iedereen doet verkeerde dingen. Wie doet er in het verhaal iets verkeerd? Izak (*luistert niet naar God, wil Ezau zegenen*); Rebekka (*bedriegt Izak*); Ezau (*had de zegen aan Jacob beloofd, maar wil hem nu toch*); Jakob (*bedriegt Izak en Ezau*). Kunnen zij het zelf weer goed maken? (*Nee, alleen de Heere God kan helpen het weer goed te maken.*)

Actie

Doe een blinddoek voor bij een kind. Als het kind het eng vindt om een blinddoek om te krijgen, kan het ook gewoon zijn ogen dicht doen. Zet twee andere kinderen ervoor neer, één kind met het wollen sjaaltje om de arm. Laat het geblinddoekte kind voelen en daarna raden wie Ezau is en wie Jacob. Herhaal dit eventueel met een paar andere kinderen.

Gebed

Heere God, we hebben gehoord in het verhaal uit de Bijbel dat alle mensen dingen deden die U niet goed vindt. Liegen en bedriegen... Ook wij doen elke keer dingen die niet goed zijn. We vergeten U, of we pakken iets af van iemand, of we zeggen rare woorden... Dat is heel erg! Wilt U ons vergeven?

Om Jezus' wil, amen.

Zingen

Dank U voor deze nieuwe morgen (Op Toonhoogte 122)

Aankondiging

Erg hè, dat we elke keer verkeerde dingen doen. Dat we, net als Rebekka, Izak, Ezau en Jakob zonden doen tegen God. We verdienen het dat God ons straft, dat Hij boos op ons is. Ons lied zegt, net als de Bijbel, dat de Heere God ons wil vergeven. Dat betekent dat Hij de zonde weg doet, zodat het net is alsof je nooit iets verkeerd hebt gedaan. Dat kan doordat de Heere Jezus de straf wilde dragen.

Werkwijze

Zing met de kinderen onderstaande beide coupletten. Als het tweede couplet niet bekend is, leer het dan aan. Want daarin staat: 'dank U voor wat ik niet verdiende: dat Gij mij vergeeft'.

Lied

- 1 Dank U voor deze nieuwe morgen,
dank U voor deze nieuwe dag.
Dank U dat ik met al mijn zorgen
bij U komen mag.
- 2 Dank U voor alle goede vrienden,
dank U, o God voor al wat leeft.
Dank U voor wat ik niet verdiende:
dat Gij mij vergeeft.

oorspr. titel: Danke
tekst & muziek: Martin Schneider & J. Möring
© Bosse Verlag Regensburg, voor Nederland / België: EMI Music
Publishing B.V. Hilversum

Verwerking 1 – Toch Jakob (creatief)

Aankondiging

Vader Izak wilde Ezau zegenen. Ezau zou alles krijgen en de baas worden. Maar Jakob krijgt die zegen.

Werkwijze

Geef elk kind een kopie van de bijlage. Laat hen de personen inkleuren. Daarna kan het papier op de vouwlijnen gevouwen worden, zodat Jakob (links) onder de zegenende handen komt van zijn vader en Ezau achter Jakob verdwijnt.

Aanwijzing bij het vouwen: Vouw het blad eerst (naar binnen) dubbel, met behulp van de vouwlijn in het midden van het blad. Vouw daarna het stukje met Jakob terug, met behulp van de andere vouwlijn.

Afronding

Neem een gemaakt werkje in de hand. Laat eerst zien dat Ezau onder de handen van zijn vader zit en vertel dat zijn vader Ezau wilde zegenen. Vouw dan het werkje zodat Ezau verdwijnt en Jakob onder de handen van zijn vader zit. Vertel dat het toch Jakob is, die de zegen krijgt. Het was niet goed wat Jakob deed. Maar de Heere God wil het goed maken.

Verwerking 2 – Goed of fout? (spel)

Aankondiging

In het verhaal hoorden we dat er telkens verkeerde dingen werden gedaan. Wij doen ook wel eens verkeerde dingen. Daar gaat dit spel over. Ik ga straks dingen noemen, waarvan jij moet zeggen of het goed of fout is.

Werkwijze

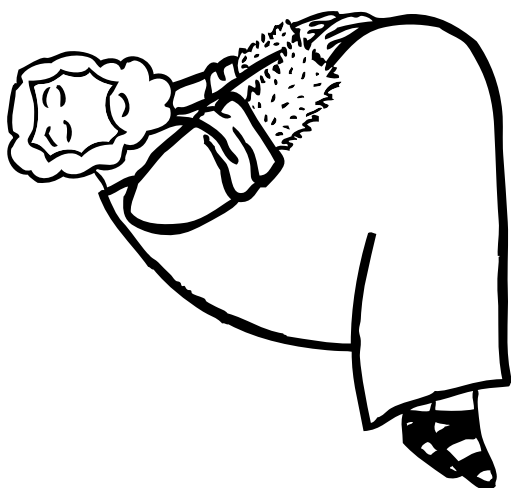
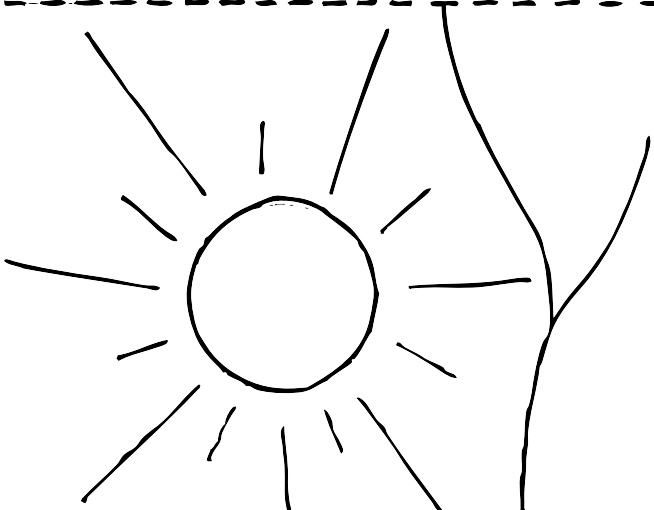
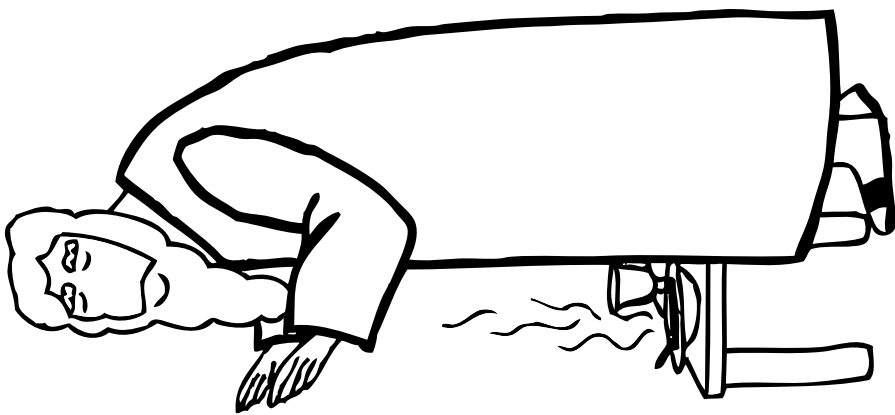
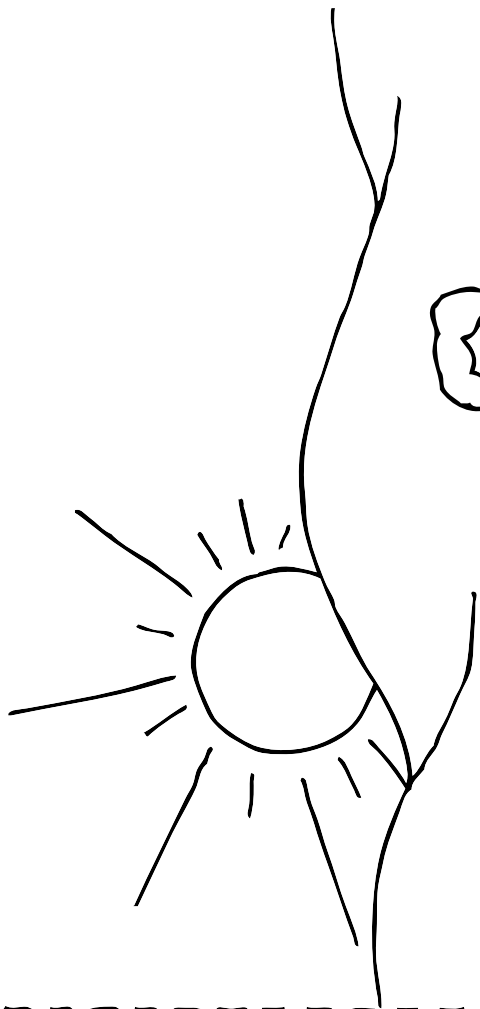
Hang het rode en groene vel papier op, elk aan een kant van de zaal. Groen staat voor 'goed', rood staat voor 'fout'. Noem iets op, waarna de kinderen bepalen of het bij groen (goed) hoort of bij rood (fout). Laat hen naar de kant lopen, waar de goede kleur hangt. Sommige dingen kunnen bij beide kleuren passen. N.B. Als er te weinig ruimte is om heen en weer te lopen, geef dan elk kind een groen en rood papiertje in de hand. Ze kunnen het groene papiertje omhoog houden als ze denken dat het 'goed' is; het rode papiertje kunnen ze omhoog houden als het 'fout' is.

Dingen die je kunt noemen: zingen – ruzie maken – luisteren naar de Bijbel – iets afpakken – eten en drinken – grapjes maken – samen spelen – liegen – iemand helpen – jaloers zijn – alleen spelen – bidden – fietsen – slapen.

Afronding

Geef complimenten aan de kinderen: ze hebben het spel goed gedaan.

Rond af door bijvoorbeeld te zeggen: 'Jullie weten heel goed wat fout of goed is, wat zonde is of niet. Als je het toch een keer fout doet, net als Jakob in het verhaal, vraag dan of de Heere God je wil vergeven. Volgende keer hoor je hoe het verder gaat met Jakob.'

Jakob steelt de zegen

Genesis 27:1-40

Op dit blad kunt u lezen wat er tijdens Opstap is gedaan, zodat u er thuis op terug kunt komen.

Omschrijving

De kinderen hebben gehoord dat vader Izak zijn oudste zoon Ezaü de zegen wilde geven. De Heere God had echter bij de geboorte al verteld dat niet Ezaü maar Jakob de zegen zou krijgen. Izak handelt dus verkeerd. Ook Rebekka en Jakob doen fout: ze bedriegen Izak. En tenslotte is ook Ezaü fout bezig: hij had het eerstgeboorterecht aan Jakob beloofd en probeert het nu zelf te krijgen.

Vandaag is aan de kinderen meegegeven dat alle mensen zonden doen. (In de volgende les staan we erbij stil dat God de zondaar opzoekt.)

Lied (Op toonhoogte 122)

- 1 Dank U voor deze nieuwe morgen,
dank U voor deze nieuwe dag.
Dank U dat ik met al mijn zorgen
bij U komen mag.
- 2 Dank U voor alle goede vrienden,
dank U, o God voor al wat leeft.
Dank U voor wat ik niet verdiende:
dat Gij mij vergeeft.

oorspr. titel: Danke
tekst & muziek: Martin Schneider & J. Möring
© Bosse Verlag Regensburg, voor Nederland / België: EMI Music
Publishing B.V. Hilversum

Tips om hierop terug te komen in het gezin

- Kijk aan het eind van de dag met uw kind even terug wat er die dag is gebeurd. Waren er fijne dingen? Bedank de Heere God dan daarvoor. Waren er dingen die niet goed zijn volgens de Bijbel? Vraag er dan vergeving voor.
- Als u deze week iets verkeerd hebt gedaan, vertel het dan eerlijk aan uw kind(eren). Zo kunnen zij leren dat ook grote mensen fouten maken.